

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Fe pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Mesečnine prejemati v administraciji in ekspediciji, Semeniške ulice št. 2. II. 30

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2. I. 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 217.

V Ljubljani, v ponedeljek 22. septembra 1890.

Letnik XVIII.

Pred ljudskim štetjem v Slovenceih.

Koncem letošnjega leta dovršeno bode v državi naši v drugo ljudsko štetje na teh podstavah in tem načinom, kakor se je to vršilo pred desetimi leti, in sicer koncem l. 1880. Tako štetje je velikega pomena gledé na dragoceno gradivo za védo in najvažnejše razmere prebivalstva, torej treba v to izvršenje obračati največjo in najvestnejšo skrb. Vspehi takega štetja so za sedanjost najbolj poučni obraz kulturnih in družbinskih odnošajev posameznega naroda, zajedno pa neizbrisna sléd, katero za bodoče veke za seboj popušča celi rod vsako desetletje svojega življenja.

Toda taka ljudska štetja nimajo samo za splošnost, temveč za vsak posamičen narod v Avstriji veliko važnost, označujoč z neovrznimi dokazi svojo številno, gmotno moč v primeri k drugim narodom. In baš v tem oziru ima štetje prebivalstva svoj poseben pomen za slovenske pokrajine, kjer se brez prestanka in brez vse opravičene nadvlade šopiri nemški živelj, trudeč se na vse kriplje, češ, da je samo on tisti, ki prevaguje.

V obče je znano, v kak namen in svrhu so izumili dotični krogi zloglasno rubriko na štetnih póláh, ki naznačuje samo „občevalni jezik“, ne pa tudi narodnosti! Ta rubrika: „Umgangssprache“ se je tudi pri poslednjem ljudskem štetju osvedočila na korist Nemcev. Radi tega treba, da se tedaj oblastvom in uradom, ki imajo opraviti s štetjem, zabiči stroga nepristranost in pravičnost. Vendar tudi pri zadnjem štetju s svojo prekanjenostjo niso dosegli nemški očetje s to rubriko svojega namena, dasi je dokazana in dognana stvar, da so se v nebrojnih slučajih te rubrike o občevalnem jeziku posluževali v to, da so prikrivali slovensko narodnost, osebno

med delavci, zavisnimi od nemških in nemčurskih tovarnarjev. Nam so jako dobro znani in v dobrem spominu imamo one čudeže, ki so se vršili pri poslednjem ljudskem štetju. Slednje je letos zlasti eminentne važnosti na pr. za koroške Slovence; kedarkoli se namreč pogajajo za svoje pravice in zahtevajo enakopravnost, vselej se morajo naslanjati in operati na svoje število, in doslej so se morali vselej, ako se je oziralo na statističke podatke, predstavljati v manjšem številu, nego je to v istini.

Umestno bode torej, da pojasnimo in osvetlimo nekoliko poslednje ljudsko štetje med korotanskimi brati. Pokazalo se je leta 1880., da je na Koroškem poleg 241.585 Nemcev samo: 102.252 Slovencev. Toda če se seštejejo po šematizmu krške škofije, ki obseza vso Koroško, stanovniki slovenskih selišč, in če se izmed teh občin, koje se poslužujejo obeh jezikov, prišteva k Slovincem polovica stanovnikov, uverjeni smo, da na Koroškem živi: 120.000 Slovencev! V to se pa ne vštevajo oni Slovenci, ki bivajo v Celovci, Beljaku, v Št. Vidu in po drugih mestih, trgih itd., ni oni, ki poslujejo po nemških tovarnah, fužinah, rudnikih itd. Mi ne pretiravamo, ako smelo trdimo, da se v Korotanu nahaja 130.000 Slovencev. Toda, kako se je moglo zgoditi, vprašal bode marsikdo, da se je naštel samo 102.252 Slovencev? Da se uvidi, kako so pred desetimi leti v Korotanu šteli Slovence, navedemo tu najbolj kričeče slučaje.

V Pliberku so povsem slovenske propovedi v cerkvi, in naštel se je ondi 170 Slovencev poleg 913 Nemcev! Zdrava pamet človeka pouči, da bi se Nemci v takem številu ne pustili tlačiti (!) in da bi zahtevali nemške propovedi. V Borovljah je jedva 20 Nemcev, in je radi tega propovedanje in cerkveno petje povsem slovensko. A vendar so ondi naštel 561 Nemcev in samo 313 Slovencev! V

Št. Rupertu in Št. Petru pa niso našli ni jednega Slovence! Mislimo, da je tu vsak komentar odveč.

Vsled teh skušenj pri poslednjem štetju mora se gledati na to, da se varuje zlasti v pomejnih in namešanih krajih naš ljud pred terorizmom nemško-narodnih prenapetežev, in da se vsak slovenski našinec, bodisi kjerkoli, priglasi brez strahu k slovenskemu občevalnemu jeziku.

Tri mesece imamo pred seboj še do konca leta, ker z dnem 31. decembra l. 1891. mora povsodi biti zaključeno ljudsko štetje. Do te dóbe naj društva in korporacije naše poučujejo in dramijo ljud po krajih, kjer je slovenski živelj izpostavljen neprijateljskemu; ne smé se pripustiti, da bi se z zatajenjem prave narodnosti pomnožile številno nemške vrste.

Vsak posameznik, ki bi se ne brigal, da se on in členi rodbine njegove izjavijo za slovenski občevalni jezik, izdal bi svojo lastno kri in svoj rod. Posledice ljudskega štetja — kakor smo že povedali in poudarjali v jednom letošnjih člankov — so osebno v dvojezičnih pokrajinah velikega političnega pomena, kajti one bodo za vse prihodnje desetletje podstava vsemu, kar se tiče narodnostnih odnošajev. Radi tega se treba že zdaj pripravljati, da bi bile te posledice in vspehi povsem ugodni in da bi na nemško-narodnih podstavah ne utonila ni jedna slovenska duša — v nemškem morji!

Rim in Italija.

V.

Odgovoriti nam je še na tretje vprašanje: Kak je sedaj položaj papežev po državnem pravu? — Papež je in ostane suveren, kakor je bil in kakor ga mi vedno priznamo. Država njegova je cerkvena država, ne država kake posebne dinastije ali kakega naroda, marveč cerkvena dr-

LISTEK.

Sebastijan Kneipp.

Würshofen, dné 16. septembra.
(Konec.)

Tu pač ni prostor, da bi razkladal sloveče Kneippovo zdravljenje z vodo; kdor se hoče o tem natančneje podučiti, naj vzame v roke njegova nemško pisana dela („Meine Wassercur“, „So sollt' ihr leben“, „Vorträge“), katera so že preložena v francoski, češki, poljski in ogrski jezik, in izmed katerih jedno se bode kmalu preložilo tudi v slovenski jezik (najbolje za družbo sv. Mohorja), kakor mi je pravil celovski kanonik. Naš namen je, le na kratkem podati glavne poteze njegovega zdravljenja.

Največ bolezní, katere tarejo današnji rod, izvira po Kneippovem mnenju iz mehkužnosti in preobilnega vživanja. Mehkužnost se vidi v tem, da večji del ljudij ne more več prenašati mraza, prepiha ali drugih vremenskih nadlog in težkih telesnih del; nasprotno pa ljudje v obče uživajo kavo, vino, pivo in tabak, takó, da brez teh naslad skoro ne morejo več živeti. Že otroci se mehkužijo s pernicami, volneno obleko, z alkoholom in kavo, mladina pa se vrh tega še po učilnicah z onim večnim sedenjem in duhomornim vbivanjem kviri. Česar se pa je Janezek naučil, tega tudi

Janez ne bode opustil. Odrasli ljudje se v tem obziru ne poboljšajo, ampak še poslabšajo, — odtod nervozni današnji rod.

Zdravilo zoper te bolezni mora tedaj biti utrjenje telesa in priprosto živilo. Zatorej namerava Kneippovo zdravljenje utrditi kožo in sploh celo teló, in sicer z vodo.

Prvo in najbolj važno sredstvo je, — hoditi bosonog, in sicer zato, da se tudi noge ukrepijo in so proste v zraku, kakor obraz in reke. Posebno priporoča Kneipp hoditi bosonog po mokri travi, po mokrih kamnih ali skalah, po ravno padlem snegu in po mrzli vodi. Bosonožna hoja je posebno v Würshofenu v navadi. Zdi se, da so vsi gósti, ki hodijo in letajo bosonogi po würshofenskih livadah, zapisali se v red „diskalceatov“. Pa tudi koristna je, ne samo za telo, tudi za mošnjo! Čim dalje bodeš hodil bosonog, tem več bodeš čevljev prištedil. Ko si 1/2—3/4 ure bosonog se nahodil, tedaj obuj na mokre noge obuvalo in hodi po suhih potéh še nekaj časa, da noge ugreješ.

Druga sredstva, utrditi si telo, so: vtakanje rók ali nóg v mrzlo vodo, razni liji, umivanja in zavijanja v mrzle rjuhe itd. Lije pa se vodo na górenji život, na hrbet, okoli beder, ali pa se brizga vodo po celem životu. Tudi se sedeva v mrzli vodi.

Z omenjeno rabo vode pa Kneipp ne namerava samo utrditi život, ampak tudi bolne snovi razvezati in je iz telesa pregnati.

Če se je tedaj telo ozdravilo in na tak način ukrepilo, mora se celo življenje in živilo po Kneippovih naukih preustrojiti. Čitaj v ta namen knjigo: „So sollt' ihr leben!“. Kakor Kneipp v tej knjigi uči, je treba oskrbeti si priprosto, domačo, krepko hrano, ki ni preumetno in prenasladno napravljena, in piti čisto, nepokvarjeno vodo. Ne misli pa, da je človekoljubni naš župnik one vrste pedantov-zdravnikov, ki po raznih zdravilnih zavodih človeka neusmiljeno trpinčijo in mu še celó požirek vina ali piva prepovejo; ne, župnik naš dovoljuje svojim góstom in bolnikom kozarec vina ali piva, čeravno rajši vidi, da se pije po njegovem receptu napravljeno vino iz medú (Honigwein). On sam ne pije ni vina ni pive, tem rajši pa puši — smodke. Pivo — pravi Kneipp — ne redi, ampak še slabi človeka in pretvori teló v gobo; vino razgreje človeka le za trenotek, torej ne ostaja drugega, kot — studenčnica. Ko je letos meseca aprila v Monakovem pred 5000 ljudij imel svoja dva velika govora, je dejal: „To leto nisem še pil kaplje ni vina ni piva, in imam še zmirom dober in močan glas; voda pa mi je tudi premokra, zatorej ne pijem sploh dosti.“ — Ne vém, ali bi se prečastiti župnik še držal tega načela, ko bi poznal naš kraški teran in istrski refoško. Črno vino je pač priznано zdravilo! Zatorej, gospod župnik, da ne trpite žeje, vzemite kozarec črnega! Bodete videli, da Vam pomaže žile in kosti, in da bodele čutili ne samo „je“

žava, patrimonium Petri, cerkvena dedščina. Papeža ne voli italijansko ljudstvo, voli ga zbor kardinalov, in izvoljeni ni samo papež, on je suverena država, ki je last cerkve že najstarejši stoletij.

Ni mi treba natančneje omenjati zgodovinskih dogodkov, nam vsem so znani, ki smo jih doživeli. Leta 1860. je protizakonita sila odvzela papežu velik del njegove zemlje in l. 1870. ugrabila je drugi del. Protizakonita sila pa pravemu vladarju zabrani le dejansko izvrševanje oblasti, nikdar pa mu ne more odvzeti pravice do vladarstva.

Nikoli pa se papež še ni odrekel svojim pravicam, kakor jasno spričujejo njegove okrožnice; da-si je priznalo v mednarodnem pravu, da protizakonita sila postane zakonita, ako jo pozneje odstranjeni vladar prizna ali pa se potrdi vsled dolgotrajnega rednega vodstva vladnih poslov. Res je sicer nova vlada vprašala podložnike s svojim suffrage universel in je prejela pri glasovanju za-se ugodno večino, toda mi vemo, kaj je ta suffrage universel, da je večinoma le sredstvo upornikov, da pred svetom nekoliko olepšajo svoj zločin. Ko bi ljudstvo volilo papeža, tedaj bi to splošno glasovanje za novo vlado imelo nekako veljavo, a ker sta rimska stolica in nje vladar popolno neodvisna od italijanskih podložnikov, zato nima to glasovanje nobenega pravnoveljavnega pomena. Sploh pa, ako bi bilo glasovanje prvič veljavno, moralo bi biti tudi drugič, ljudstvo bi moralo biti opravičeno zopet se izreči za papeževo vlado. Zakaj suffrage universel je treba priznati ne le tedaj, ako kaj dá, marveč tudi tedaj, ako kaj vzame.

Torej smemo reči, da nova vlada ni priznana ne od papeža, ne od ljudstva. Kdo namreč bi o tem glasoval, ako bi bilo treba o tem določiti? Cerkvena država je last cele cerkve in služi namenom katol. cerkve. Tedaj bi o tem morali glasovati vsi katoliki, teh pa do sedaj za to nikdo ni povprašal. — Učitelji mednarodnega prava pa tudi trdijo, da se v teku časa po rednem gospodstvu uporna oblast spremeni v zakonito. Dobro; toda vprašam vas, gospoda: Kaj je par desetletij v primeri z najstarejšimi, kolikor časa so bili papeži vladarji v Rimu?

Toda predmet, o katerem govorim, je jako kočljiv, dovolite torej, da se bližam koncu v svojem govoru. Mi kot katoliki stojimo na strani papeževi, kot Avstriji na strani cesarjevi. Cesar naš je zvesti sin naše cerkve, toda tudi kralj in narod italijanski sta katoliška. Avstrija in Italija sta v mednarodni prijateljski zvezi. In vendar vlada nasprotje mej tem, kar kot katoliki spoznamo in zahtevamo za pravo, ter mej dejanskimi razmerami. To nasprotje se mora poravnati. Ni tukaj umestno o tem obširneje govoriti. Mi katoliki trdno zaupamo papežu in branimo njegove pravice; njegova modrost bo našla s pomočjo božjo pravo pot, da ugodno reši to kočljivo stvar. Zveza mej Avstrijo in Italijo bo le pospeševala mirno poravnavo. Po vsem tem ni dvomiti, da je narodna ideja in vnetost ljudstva za to

idejo povzročila te nepravne razmere. Visoko cenim idejo narodnosti, da-si nam ne sme biti najvišja in najsvetejša. Toda gospoda, vprašam vas, ali narodna ideja ovira braniti, varovati ali obnoviti pravice papeževe? Ali je narodna edinstvo mogoča le, ako je država ena in edin vladar. Ozmimo se na Nemško; tudi ondi se je okrepila narodna ideja ter vstvarila mogočno državo, toda tu imamo mnogo držav in mnogo vladajočih knezov.

Mi katoliki se ne bomo nikdar sklicevali na silo; apelovali pa bomo na pravico, na razum, da katoliki najdejo pot, na kateri bodo obnovili pravice cerkve in papežev. Cerkev katoliška je preživela že hujše čase, kakor so današnji, prebila že silnejše boje in vendar je še vsikdar zmagala. Take zmage se nadejamo tudi v prihodnje in mislim, da smem v imenu vseh katolikov reči: Mi bomo vsikdar kot zvesti bojevniki stali na strani papeža, krotkega a slavnega vodnika v boju za večno resnico, za pravico in za katoliško cerkev!

Tem prepričevalnim besedam enega izmed prvih juristov v Avstriji pač nimamo, govoreč o razmeri mej Rimom in Italijo, mnogo dostaviti. — Dogodka vendar ne smemo zamolčati, ki se je izvršil v najnovejšem času, in ki jako čudno osvetljuje razmere naše katoliške Avstrije.

Na drugem katoliškem shodu so mej drugim zbrani katoliški učenjaki sklenili, da osnujejo vednostno društvo, v katerem bi katoliški učenjaki v Avstriji gojili lepe vednosti in umetnosti. Po dolgem razgovorjanju je zadnji čas baron Helfert vložil pri vladi pravila nameravanega društva. Zgodilo pa se je, cesar bi nikdo ne bil pričakoval. „Kölnener Volkszeitung“ je namreč naznaila, da je ministerstvo namignilo baronu Helfertu, naj umakne vložena društvena pravila; in sicer zato, ker se Leonovi družbi — tako bi se bilo namreč imenovalo novo društvo — ne more dovoliti, da bi razpravljalo tudi socijalno in rimsko vprašanje. Torej v katoliški Avstriji katoliškim učenjakom ni umestno razpravljati v vednostni družbi o rimskem vprašanju! Naj še kdo poreče, da vlada v Avstriji konservativno ministerstvo: smelo rečemo, skličejoč se na temeljne zakone naše države, da bi najskrajnejša liberalna vlada tega ne bila storila, držeč se izjavljenega načela. Vednost je prosta. Na stolicah katoliških vseučilišč se prosto predava o ateizmu in materijalizmu, spominimo se le prof. dr. Brühl-a in njegovih brezbožnih nauk, rimsko vprašanje pa bi se ne smelo razpravljati? In pri vsem tem so vendar še slepi, ki govorijo o konservativni Taaffejevi vladi in ne poznajo skoro važnejšega posla, kakor za tako vlado kostonj pobirati iz žrjavice.

Avstrijski katoliki so se sicer navadili marsičesa pri sedanji vladi; trpeli so, da se je vladi na ljubo preložil nameravani katol. shod, da se vlada niti toliko ni zmenila za izjavo vseh avstrijskih katoliških škofov, da bi bila njim nasproti pojasnila svoje stališče. Kaj tacega pa se do sedaj še ni pri-

godilo, da bi bilo katoliškim učenjakom prepovedano osnovati vednostno društvo, ko se v istem času potrjujejo pravila društvom, ki očitno delujejo v protikatoliškem in protiaustrijskem duhu, kakor se je, žal, vlada sama morala prepričati pri italijanskem društvu „Pro patria“.

Ali naj je to žaljenje verskega čutila katoliškega plačilo za podporo, katero so sedanji vladi naklanjali konservativni poslanci več nego 10 let? — Ta dogodek je zanimiv in poučljiv za naše razmere, ki se pri tem kažejo v jako žalostni podobi.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. septembra.

Notranje dežele.

Cesarsko zahvalo izrekel je svetli vladar nadvojvodu Rajnerju kot poveljniku deželne brambe, istotako vsem brambovcem, ki so se vdeležili vojaških vaj pri Vöcklabrücke in Tešenu; cesar v svojem pismu izraža, da je z vspehom vojaških vaj popolno zadovoljen. — Tudi vdeležnikom obrtnega shoda na Dunaji se je vladar zahvalil za izraženo vdanost obrtnega stanu.

O ministerskem ukazu, v katerem se oblastvom naroča, da naj se v ljudskih šolah bolj goji nauk o avstrijski zgodovini, časniki še vedno pišejo; vlasti nemško-liberalni listi hočejo s tem strupeno orožje skovati zoper Slovence, ker razglas govori o ljudskih nemških šolah. Posebno vpijejo ti listi proti Poljakom, Čehom in Slovencem. Na Poljskem, pravijo, se sedaj po tem razglasu vidi, kam pripelje avstrijske kronovine slovanska avtonomija; zakaj Poljska vživa med vsemi slovanskimi kronovinami največ politične svobode. Veliko bolj, kriče liberalno-nemški listi, se ozirajo Poljaki pri nauku v ljudski šoli na „jagelonsko kraljestvo“, nego na avstrijsko cesarstvo. Ne bomo se pa pri vsem tem smeli čuditi, ako bodo isti listi, ako se le količkaj spremene razmere v državnem zboru po novih volitvah, kmalu beračili za zvezo z istimi sedaj tako črnimi „jagelonskimi“ Poljaki. Čehom ti listi očitajo grozno nevednost o avstrijski zgodovini in ne smemo se čuditi, da se tudi listič ostankov ustavoverne stranke na Kranjskem zvija in trudi, kako bi Slovencem priložil občutljivo zaščitnico, četudi mu je dobro znano, prav kakor nam, da se v tem oziru ne more ničesar očitati slovenskim ljudskim učiteljem. Slovani v Avstriji smo že marsikaj prebili, potrl jih ne bo tudi ta vihar.

Položaj o češko-nemški stvari je vedno bolj zamotan, kakor poročajo češki listi, in se bode, ker jo vlada hoče izvršiti na vsak način, dognala — brez Čehov. Vlada ima namreč namen, spravo dognati s pomočjo nemško-liberalnih in poslancev iz veleposestva, ako bi bile razprave s Staročehi brez uspeha. Vendar se vidi, da vlade same taka sprava ne navdaja s posebnimi nadami in da hoče kočljivo stvar zavleči, kolikor mogoče. Listi namreč poročajo, da se v prihodnjem zasedanju deželnemu zboru češkemu ne bodo predložili nobeni predlogi, ki bi vneli narodno strast Mladočehov; pečal se bode zbor bolj z gospodarskimi vprašanji. Kdor pa pozná taktiko Mladočehov, vé že sedaj, da jim bode tudi pri razpravljanju gospodarskih vprašanj prilike dovolj, zasedanje porabiti za svoje politične namene, vlasti za prihodnje državnozbornske volitve; govorov

den trenotek“, temveč celi teden njega dobrodejno moč.

Za zajutrek vzemi po Kneippovem pravilu napravljeno krepčalno juho (Kraftsuppe), katere najimenitnejši del je žgan in potem stolčen kruh. To juho, kakor tudi vsako juho iz graha, leče, krompirja napravljeno, Kneipp višje ceni, ko mesno juho. Mesne juhe sicer on ne zavrača popolnoma, tem ostreje pa prepoveduje kavo. Ravno kava, dejal je v Monakovem dne 1. aprila 1890, je živilo, ki po natančnem preiskovanju nekega imenitnega zdravnika samo na pol prebavljena iz želodca gré in redilne snovi, namreč kruh in mleko, saboj jemlje in izganja. Zatorej svetuje za zajutrek ali za malo južino piti kavo iz sláda (Malzkaffee). V Würshofenu nam dajejo za zajutrek krepčalno juho in te vrste kavo. Priznati moram, da je oboje zdravo, okusno in res krepčalno. Še celó jaz, ki kave sploh ne morem in ne maram, prav lahko prebavljam Kneippovo kavo.

Glavno pravilo Kneippovo gledé pitja se glasi: Pij, kedar te žeja, pa nikdar ne mnogo.

Poleg počasnega telesnega utrjenja in tečne zdrave hrane je treba še razumno oblačiti se. Kneipp priporoča v tem obziru platnena oblačila in ne volnena. Volna vzbuja prehitro gorkoto in teló omehkuži. Vsi, kateri se oblačijo v volno, dobijo revmatizem, ishiatiko, katar itd. Vrh tega se vol-

nena obleka hitro umaže, akoprav človek tega ne zapazi, pri platneni se pa to lahko zapazi in se umazano obleko zatorej menja s čisto. Ker volnena obleka povzroča omehkužen in umazan, platnena pa utrjen in čist život, zato so se po Kneippovem vzgledu že mnogi zdravniki odločili za platno. Kneipp imenuje volno naravnost „zločinea človeške družbe“. Po tem takem bi bilo najbolje nositi po Kneippovih pravilih tkano platneno spodnjo obleko (perilo), katero izdeluje v Augsburgu A. Koblenzer-a mehanična tvornica za trikotno blago.

Ako dodam še, da je treba po bivališčih skrbeti za zdrav čist zrak, sem v kratkem podal najglavnejša pravila Kneippovega zdravljenja.

Iz tega vsak pameten lahko spozná, da so ta pravila večinoma prava, ne nova, ampak stara, ker tudi stari so poznali zdravilno moč vode. Voda je najboljša (ariston men hydor) — je učil že grški modrijan.

Zdravilna sredstva Kneippova so občna, vsem pristopna, naslanjajoča se na zdrav razum in skušnjo. Treba je le prav rabiti ta sredstva in gotovo bodo pomagala. Seveda bi bolniki radi brž drugi dan že ozdravili, ali v naravi ni skoka, pravi pregovor. Vsaka reč ima svoj čas. Pomisli naj bolnik, koliko let je že bolan, koliko let je morda sam grešil na svoje zdravje, in zdaj hoče naenkrat ozdraviti! Čudežev tudi Kneipp ne dela, pač pa čudna ozdravljenja. Vsakteri, ki le par tednov v Würshofenu

biva, prepriča se lahko na svoje uči, da gluhi preslišujejo, slepi spregledavajo, hromi hodijo. Oni dan je bila tu deklica, ki je imela prej raka na jeziku in katero je Kneipp s pomočjo vode ozdravil. Bolezen na koži, takozvani „lupus“ zdravi Kneipp prav uspešno z ilovico, jesiho in arniko. To so dogodki, resnični dogodki, katerih nobeden ne more tajiti. Še vé, da spodleti tudi Kneippu kaka, posebno če je bolezen že zastarela, če je kak ud zlomljen, ali zaradi tega se ne sme celo Kneippovo zdravljenje zavreči, kakor delajo njegovi sovražniki večinoma iz gole nevoščljivosti. Smelo smemo pritrditi Kneippovim besedam, katere je govoril letos v Monakovem: „Zdravljenje z vodo gotovone bo tako škodljivo, kakor tisočeri in tisočeri strupi, ki se nahajajo v današnjem medicinstvu in ljudi pogublajo.“

Poleg ogromnega dela, katero ima gospod župnik celi božji dan s svojimi gosti, bolniki, rekonvalescenti, svét prosečimi, ki ga povsod zalezujejo in nadlegujejo, še predava vsak dan popoldne, ako le vreme dopusti. Ta predavanja so na prostem, vsem pristopna, ker so vsem namenjena in jako zanimiva, ukovito — šaljiva. Seveda gosp. župnik govori bolj po domače, ker pripraviti se nima časa. Predmeti govorom so vzeti navadno iz rastlinstva; predava pa tudi o navadnih boleznih in njih zdravljenju, kakor tudi o pripomočkih izogibati se jim.

„skosi okno“ torej ne bomo pogrešali ne v češkem, pa tudi ne v deželnih zborih drugih dežel.

Tiskovna pravda Scudler contra „Vaterland“ vršila se bode 23. in 24. septembra. Zanimiva bode tudi v političnem oziru, ker bode razkrila marsikatero stvar, o katerih bi židovsko-liberalni listi najrajši hoteli, da se izroče — pozabljivosti občinstva. Priliko bomo zopet imeli, opazovati resnicoljubje židovskih časnikov vzlasti na Dunaji.

Vnanje države.

Srbija. Iz Belega Grada se poroča „Presse“ 18. t. m.: Časniki omenjajo z nejevoljo metropolita Mihaela, ker je imenoval na dan godu ruskega carja pri slovesni službi božji v škofjski cerkvi naj prvo ime carja in še-le potem kralja srbskega. — Polkovnika Stanojevića so napali roparji pri Brestovci ter mu siloma vzeli, kar so dobili pri njem.

Črna Gora. Princ Peter Karadjordjević si mnogo prizadeva, da bi si pridobil več pristašev v Srbiji ter tako dosegel svoje namene. Vsled tega pa sta se neki razprla s črnogorskim knezom Nikolo I.; zakaj knez vidi, da prinčeve nakane nasprotujejo njegovi politiki. Vsled tega, kakor se poroča iz Cetinja, zapusti princ Karadjordjević Cetinje ter odide v Carjigrad.

Švica. K seji zaveznege sveta dné 19. t. m. v Bernu je prišel tudi zavezni komisar Künzli. Ta je poročal o sedanjem položaju v Tesinu, ter opomnil, da je sploh položaj neizpremenjen. Künzli vsaj do ljudskega glasovanja o upravni prenosni dné 5. oktobra obdrži vso izročeno mu vladno oblast, torej se ne vresničijo glasovi, trdeč, da nemudoma nezakonito odstavljena vlada prevzame vladna opravila.

Portugal. Položaj na Portugalskem je jako kritičen. Tu ne gre več za preosnovo vlade, marveč za kraljevi prestol, za portugalsko kraljevino. Kraljevi družini Braganca preti ista nevarnost doma, kakor jo je zadela v zloglasni braziljski republiki. Vse to nevarno ljudsko gibanje je pa provzročila le angleško-portugalska pogodba, vsled katere je Portugal zelo ponižan z ozirom na njegove naselbinske zadeve. Naselbine, s katerimi si je ménil Portugal opomoči, zahtevala je Anglija že vlni od portugalske vlade. Da ne bi prišlo do vojne z močnejšo Anglijo, hotela je tedanja vlada ugoditi angleški želji. S tem je vzbudila tako nezadovoljnost med Portugalci, da se je delalo na vso moč na to, da je bila odstranjena in nadomeščena z novo. Tako se je godilo tudi z nedavno odstranjeno vlado Serva Pimentel, ki je hotel podpisati znano angleško-portugalsko pogodbo. Nezadovoljnost ljudstva z vlado in sovraštvo do Anglije raste od dné do dné. Nezadovoljnost ljudstva z vlado je pa republikancem voda na njihov mlin, kateri so silno predrzni, posebno odkar je bila razglašena Brazilija za republiko. Kakor je sedanjí položaj v Portugalu, vidi se iz besedi voditelja republikanske stranke. Ta rogovilež pravi, da se je že približal čas portugalski republiki. „Moje prepričanje je“, pravi nadalje, „da je sedanjí kralj zadnji portugalski kralj.“ Res, prežalosten položaj!

Dansko. V tej državi je izdal neki protestant brošuro z naslovom „Pojemanje protestantizma na Danskem“, ki je vzbudilo veliko pozornost mej Danci. Ta spis popolnoma razprave danskega propovednika O. Müllerja, „da za vse ono, kar še ima protestantizem, zahvaliti mora sv. katoliško cerkev. Znamenit je v tem oziru tudi članek, katerega je priobčil neki protestantovski propovednik v protestantskem listu. Tu se bere mej drugim: Papež

Leon XIII. je mož, čegar glas poslušamo vedno z zvedavostjo in zanimivostjo. On pozna svoj čas, ume njegove potrebe in dobro vé, kaj je treba storiti v dandanašnjih razmerah. Zato se ne zanima za njegovo besedo le katoliški, temveč tudi protestantovski svet. Kamor pade njegova beseda, povsodi najde širna tla; zmirom si prizadeva, ba bi verouk, vlada, pobožnost in socijalno življenje vkupno delovalo. — Kakor je videti iz mnogih drugih glasov izmed Dancev, je sv. oče Leon XIII. njim močno priljubljena in častljiva oseba.

Izvirni dopisi.

Iz Tržica, 17. septembra. Ker v Vašem cenjenem listu nismo brali o naši slavnosti, dovoljujem si jaz, akoravno bolj pozno, isto malo opisati.

Veselica dné 7. t. m. katero je priredilo „Slovensko bralno društvo“, zvršila se je jako lepo in mirno.

Na predvčer so postavili pri vходу v Tržič dva mlaja s cesarsko in slovensko zastavo, mej katerima je bil venec z napisom „dobro došli“. Nekoliko naprej pred dvorano, kjer je imela biti predstava, stal je zopet mlaj s cesarsko zastavo. Dvorana je bila vsa okrašena z zelenjem in cesarskimi in slovenskimi zastavami. Na vrtu g. Perne-ta, kjer se je imel vršiti I del veselice, bilo je tudi vse z zelenjem in zastavami okrašeno.

Nedeljo zjutraj vihrale so že na mnogih hišah cesarske in slovenske zastave; tudi se je že pripeljalo nekaj gostov iz Ljubljane itd.

Popoldne ob 3. uri pripeljala se je vojaška godba c. kr. pešpolka št. 17. in kmalu zatem oznani strel topičev na griču, da se bližajo Kranjci.

Prišle sta društvi „Čitalnica“ in „Slov. bralno društvo“ z razvitima zastavama. Predsednik tržiškega bralnega društva došlece pozdravi in zahvali za pohod, na kar jim zaori iz stoterih grl navzočega občinstva navdušeni „živio“.

Zatem se oglasi g. predsednik kranjske čitalnice naš rojak g. Viktor Globočnik, kateri v jako lepem govoru društvo pozdravi.

Potem smo odrinili skupno na vrt g. Perne-ta. Ko se gostje vsedeje, zaigra vojaška godba, zatem zapojejo pevci zборе „Pozdrav“, „Morje“, „U boj“, „Izgubljeni cvet“. G. dr. Ivan Tavčar je govoril jako lep slavnostni govor, ki je bil obče odobran. Ko je še g. predsednik napil presvetlemu cesarju, zaklicali so navzoči glasni živijo in pevci so zapeli „cesarsko“, katero smo stojé poslušali.

Zatem pričelo se je srečkanje. Dobitki bili so zelo lepi in tablice so se vse razpečale.

Nato šli so nekateri ogledat si grad in kegljat na pokrito kegljišče g. Gassnerja, kateri je prostovoljno to za ta dan dovolil.

Ob 1/2 8 uri zbrali smo se v dvorani pri „Slugi“, kjer se je predstavljala igra „Očka so rekli, da le“. Vse gg. igralke in gg. igralci so rešili svoje naloge izborna, posebno je pouzročil g. C. Pirc kot mesar mnogo smeha.

rušiti, preustrojati brez kake pomoči, brez vladinega dovoljenja, zaupajoč samo na božjo previdnost in na svoje zidarsko znanje. In vendar je wörishofenska farna cerkev sedaj jedna najlepših na celem Švabskem.

Imel sem srečo, slišati njegovo pridigo v praznik povišanja sv. Križa. Orjaški in polni njegov glas se je razlegal po napolnjeni cerkvi takó, da se je razločno slišal ven na cesto, akoravno so bila cerkvena vrata zaprta. Pridigal je o križu in trpljenju s tako navdušenostjo in prepričanjem, da sem moral hitro pritrditi javnemu mnenju, ki smatra župnika Kneippa za prav dobrega ljudskega govornika in propovednika. In ko je potem začela péta sveta maša in so zadonele izvrstne orglje (od Kneippa postavljene), in se je oglašil ubrani mešani zbor, pevajoč Schöpfovo mašo s tako lahkoto in natančnostjo, da se malokje na deželi sliši, videč ta praznično oblečeni in lepo razvrščeni narod, videč ta red, čistost in pobožnost, — tedaj sem na skrivnem blagroval prečast. gosp. župnika, ki zná takó izvrstno pastirovati svojo župnijo.

Omeniti mi je še Kneippovo literarno delovanje. Čuditi se je, da gosp. župnik poleg ogromnega svojega dela najde še časa in pokoja baviti se s peresom. Razven zgoraj omenjenih del o zdravljenju z vodo: „Meine Wassercur“, „So sollt' ihr leben“, je spisal Kneipp še štiri knjige za čebelorejce in kmetovalce. Naslov jim je: „Bienbüchlein“, „Fritz, der fleissige Futterbauer“, „Fritz, der fleissige Land-

Zatem pričela se je prosta zabava; pevci zapeli so še par pesmij in kmalu je prišel čas za odhod. Ko se je odpeljala vojaška godba, začeli so se poslavljati tudi drugi góste, katerim se je še jedenkrat zaklical glasni: „Živeli!“.

Telegramov došlo je trinajst. Pri veselici stali bili zastopani tudi društvi „Slavec“ iz Ljubljane in „Požarna bramba iz Begunj“, zadnja z mnogimi člani.

Dnevne novice.

(Shod slovenskih poslancev.) Od gospoda načelnika klubu narodnih poslancev deželnega zbora kranjskega ces. svetovaleca Ivana Murnika dobili smo naznanilo, da se snidejo vsi slovenski državni in deželni poslanci dne 2. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldne v dvorani ljubljanske čitalnice. Posvetovanje se bode vršilo po naslednjem programu: 1. Splošni politični položaj. 2. Pravosodje. 3. Šolstvo. 4. Politična uprava. 5. Časopisje. — Z nekaterih strani so nam došla uprašanja, zakaj nismo objavili te važne novice pred dnevi, kakor ostala ljubljanska dnevnik. Na to odgovarjamo, da smo še-le minolo soboto proti večeru prejeli vabilo. Kako, da so drugi listi nekje v večji milosti, to ni naša stvar. V Slovincih menda itak nikoli ne bode edinosti. —

(Strossmayrjeva zahvala.) Prejeli smo danes od djakovskega biskupa pismo s sledečim obsegom: Čast mi je s tem zaprositi slavno vredništvo „Slovenca“, da uvrsti to mojo zahvalo v svoj cenjeni list: Mnogim občinam, društvom in zastopnikom ter mnogobrojnim svojim prijateljem in znancem iz drage mi Slovenije, ki so se me prigodom moje 40letnice biskupovanja z iskrenimi čestitkami spomniti izvolili, katerim se jaz posebe zahvaliti ne morem, izjavljam tem načinom najtoplejšo svojo zahvalnost. — Bog dragi blagoslovi in z dobrotami obilno obdari dobre naše slovenske brate.

V Djakovu, dné 20. sept. 1890.

J. J. Strossmayr,
biskup.

(Deželno nadsodišče) v Gradcu je imenovalo avskultanta na Štajerskem, g. Jak. Jarca, in pravnega praktikanta M. Logarja za avskultante na Kranjskem.

(Živo srebro) našli so igrajoči se otroci v Mavčah pri Vipavi; na podlagi natančnejših poročil došli so nekateri gospodje, med njimi grof Lanthieri in prof. dr. Moser iz Trsta ter v resnici našli v omenjenem kraju živo srebro.

(V Šentvidu nad Ljubljano) se bode zopet odprla nekdanja znana in Ljubljancanom zelo priljubljena gostilna „pri kraljiču“. — Dobimo saj zopet zunaj mesta pošteno kapljico, kakor jo je Bog dal in ne „špekulanti“.

(Prevz. gosp. goriški knezonadškof) bo delil zakrament sv. birme v devinski dekaniji in sicer dné 22. t. m. v Opatjem selu, 23. v Devinu, 24. v Nabrežini in 25. v Zgoniku. — V Solkanu bo sv. birma na rožnivo nedeljo dné 5. oktobra.

Odkar sem jaz tukaj, je govoril o grenki detelji, o boleznih v hrbtancu, o bezgu in brinju, o žledenih boleznih. Tu se pokaže gospod župnik moža, ki ima gorko srce za trpeče človeštvo, razumnika, ki v stvarjenju božjem najde od Stvarnika ponujena zdravila, izkušenega praktika, ki sega v starodavnost nazaj, da prinese na dan zlata pravila in zdravila, katera je lahkomišeln in površni naš rod bil zavrgel in pozabil. Da zná te svoje popularne govore s soljo svojega zdravega humorja osoliti, je obče znano. Ti govori se stenografujejo ter od njega še enkrat pregledani in popravljeni izhajajo na svetlo v Monakovem pod naslovom: „Sämtliche Vorträge des H. Pfarrers S. Kneipp.“ Do sedaj je izšel I. snopič.

Narisal sem Vam moža kot zdravnika. Prečastiti g. B. Kneipp pa ni samo telesni, ampak tudi dušni zdravnik, pastir, župnik wörishofenske župnije, ki šteje 1040 duš in ima zato duhovnega pomočnika. Vrh tega je župnik redni spovednik č. sestrâ-dominikank. Da se duhovnika pastirja spozná, treba je le iti káko nedeljo ali praznik v farno cerkev k službi božji. Zavzel sem se, videč tako ukusno in lepo cerkev na deželi. Farna cerkev je vsa prenovljena, okrašena z mojsterskimi slikami, kipi, krasno barvanim križevim potom v reliefu in z opresnimi slikami na oboku, predstavljajočimi življenje in mučeništvo sv. Justine, patrone te cerkve. Pravil nam je g. župnik pri večerji, kako je začel vlažno cerkev

wirth“, „Fritz, der eifrige Viehzüchter“. Že iz navedenih naslovov spoznate moža, ki ima glavo in srce za ubogi narod. Ohrani ga Bog še mnogo let trpečemu človeštvu v prid!

Vém, da bode marsikdo majal z glavo, beroč te vrstice. Opomnim, da tudi jaz nočem biti slep-čestilec Kneippov. Tudi on je človek in torej zmojljiv. Ali glavna načela njegovega nauka se mi zdé prava. Ako se bodo ljudje poprijeli njegovih načel in pravil, bode veliko manj bēde in bolezni, in narodno bogastvo in blagostanje se bode povzdignilo. Ko je bilo koncem dvanajstega stoletja človeštvo padlo v mehkužnost in razuzdanost, je vstal sveti Frančišek Asiški ter s svojim vzgledom svetu dokazal, kako malo potrebuje človek, da se preživi in oblači, in da je zadovoljen. Današnji rod je tudi zabredel v mehkužnost in lahkoživnost, ki porajate celo vrsto bēd, bolezni, nadlog, trpljenja. Zato je Bog vzbudil apostola, ki pridiga pod bremenom tem stokajočemu rodu: „Povrni se v prvotnost nazaj. Živi priprasto in zmerno, ter utrdi se, in zginil bode tvoj jok in stok,“ — kakor póje S. Gregorčič:

»Nespametno ljudstvo, čemu-li tvoj stok?
Na delo! Ne nosi mi križema rôk!
Povrni se sámo v prvotnost nazaj,
In našlo povsodi prvôtni boš raj!«

(Nemška omika?) V zadnjem času nameščajo se pri političnih uradih na Kranjskem skoro sami nemški uradniki. Ne pride nam na um, hujskati zoper nemške vladne uradnike, a naše menenje je, da naj ti nemški gospodje spoštujejo vsaj narod, med katerim iščejo in najdejo kruha. A neki gospodič je popolnoma drugega mnenja. Ta gospodič imenuje se grof Künigl in je prišel semkaj iz tevtonskega Gradca kot vladen praktikant. Ta grofič je dne 19. t. m. opoldne v restavraciji pri „Slonu“ čutil se poklicanega v družbi družih vladnih uradnikov izreči svoje menenje o Slovanih z besedami: „Diese Slaven sind ein Sauvolk!“ Te besede izustil je tako glasno, da se je dve mizi oddaljeno sedeči gost skandalizoval nad tem in glasno izrekel svojo nevoljo. Komentara temu obnašanju navedenega grofiča ni treba. Tujih uradnikov, ki zaničujejo naš narod, pač v naši sredi ne potrebujemo. r—č.

(C. kr. kmetijsko društvo) v Gorici priredi poleti in jeseni l. 1891. v Gorici občno kmetijsko in gozdarsko razstavo, obsegajočo vse stroke poljedelstva, gozdnarstva, živinoreje, mlekarstva in sirarstva, trtorije in vinarstva, sadjarstva in vrtnarstva, sviloreje, reje perutnine, čebelarstva in ribarstva. Želeti je, da se kmetovalci že sedaj pripravljajo za to razstavo.

(Pretkano sleparstvo.) „Eco“ poroča, da je neki kmet iz hribov pripeljal v Gorico voz drv v svežnjih povezanih na prodaj. Precej ga obda vse polno žensk, ki so naenkrat pograbile drva z voza, vpile vanj, hotele vse ob enem plačati, kričale, da naj jim vračuni toliko in toliko krajcarjev iz goldinarja. V tem pridrdra še neka kočija, ki razžene ženske na vse strani; kmet vpije za njimi, a ženske kričé, naj pride za njimi v hišo po denar in se razgubé, mož pa ostane sam brez drv, pa tudi brez denarja.

(Slovansko pevsko društvo) se je osnovalo v Trstu; prvi občni zbor je bil obilno obiskan; predsednik je izvoljen prof. dr. Karol Glaser; v odbor pa: prof. Iv. Macher, J. Kiferle, M. Lomner, J. pl. Masnec, S. Bartelj, J. Pelicon, V. Grebenc in J. Abram. — Razlegaj se krepko slovanska pesem ter pričaj, da so na straži čuvarji ob slovanski Adriji!

(Novo ladijo) „Kaiserin Elisabeth“, ki je enake velikosti in v vsem enako vrejena, kakor je oklop-nica „Kaiser Franc Josef I.“, bodo v Pulji spu-stili v morje dne 25. t. m.

(Občinski zastop v Biljani) je v izredni seji S. t. m. imenoval soglasno škofa dr. Jos. Jurija Strossmayrja za častnega občana.

(V Gorici) so odprli slovenski otroški vrtec dne 1. septembra in se otroci še vedno sprejemajo; slovenska dekliška šola s pravico javnosti se je otvori-la dne 15. septembra s sv. mašo; veselo zna-menje je, da se je za to šolo oglasilo toliko slo-venskih deklic, da bo skoro prostora primanjkovalo za vse.

(Nesreča.) Iz Vrhnik se poroča, da je pri po-sestniku M. Verbiču službujoči hlapec Tomaž Rode, star 66 let, s hleva, kjer je spal, tako nesrečno padel, da si je črepijo razbil in mrtev obležal. — Kakor se nam poroča iz Trbovlj, podsulo je v ta-mošnjih rovih minoli petek dva delavca.

Raznoterosti.

Zdravje sv. očeta Leona XIII. je zmirom krepko. Sv. oče se sprehaja vsak dan po vrtu, sprejema pa, kakor navadno v poletenskem času, manj ljudij v avdijenci.

— Nesreča v rudniku. Iz Kolonije se po-roča 16. t. m.: V rovih majbaških se je pripetila velika nesreča. Od štiristo rudarjev jih pogrešajo stoinpetdeset.

— Krapinske toplice. V imenovanih top-licah je bilo do 13. dne avgusta 2420 zdravečih se ljudij.

Telegrami.

Gorica, 22. septembra. Danes se je vršil toliko zaželjeni občni zbor društva „Sloge“. Predsednikom je izvoljen dr. Gregorčič s 53 glasovi. Dr. Tonkli je dobil 33 glasov. Pri volitvi odbora je dobila dr. Gregorčičeva 54, dr. Tonklijeva pa 8 glasov. Živela pre-rojena sloga!

Dunaj, 21. septembra. Nj. Veličanstvo cesar je došel v spremstvu grofa Kalnokyja in družih o polnoči zopet na Dunaj ter od-šel v Schönbrun. Ministerski predsednik grof Taaffe se je povrnil iz Ellischau-a na Dunaj.

Rim, 21. septembra. Dvajsetletnico, odkar se je polastila italijanska vojna Rima, so tukaj in po deželi slovesno praznovali. Kraljev od-poslanec z deputacijo je položil v imenu armade venec na grob Viktor Emanuela in v imenu Rima, pri Pijevih vratih. (Ali ni-majo italijanski državniki bolj važnih opravil? Op. vred.)

Kiel, 21. septembra. Danes zjutraj se je razpočila cev pri kotlu na oklopnici „ce-sarjevič Rudolf“. Vsled tega odpluje avstrij-sko-ogrsko brodovje dva dni pozneje.

Kiel, 22. septembra. Avstrijsko-ogrsko brodovje je zjutraj odplulo.

Brn, 21. septembra. Zvezni svet vnovič poskuša med strankama napraviti spravo ter je v ta namen povabil zaupne može obeh strank v Tesinu na konferencijo.

Pariz, 21. septembra. Iz Madrida se po-roča, da se hočejo republikanci javno izreči za Portugalsko proti Angleški.

Rim, 22. septembra. Crispi se je povrnil iz Florence in ima popoldne polnoštevilno ministersko posvetovanje.

Carjigrad, 22. septembra. Musa Bej je prognan v Mederio. (?)

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
21	7. u. zjut.	742-6	12-8	brezv.	megla	0 00
	8. u. pop.	742-7	17-3	sl. zap.	oblačno	
	9. u. zveč.	742-8	10-2	"	jasno	
Srednja temperatura 14-5°, za 0-7° nad normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

22. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	87 gld. 80 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16%	88 " 55 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	106 " 70 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 10 "
Akcije avstr.-ogrske banke	963 " — "
Kreditne akcije	307 " — "
Francoski napoleonid.	8 " 91 "
Cesarski cekini	5 " 36 "
Nemške marke	55 " 02 1/2 "

Prošnja

do dr. Ivana Tavčarja, odvetnika v Ljubljani.

Ker nisem dosegel s svojo zadnjo prošnjo svojega namena, ker ste v moje obžalovanje umaknili proti meni naperjeno tožbo ter ničesar odgovorili na moje pismo ddo. 14. t. m., v katerem sem Vas prosil, da bi poravnala račune, primoran sem nastopiti javno pot ter prosim:

a) Blagovolite mi dati čisti račun Vašega zastopanja od 5. julija 1887. l. naprej do konca 1887. l. Četudi sem Vas do sedaj vže večkrat prosil zanj, niste mi ga dali do sedaj, dasi ste to s prisego potrdili, in jaz ne vem, ali imate v moje dobro zapisanih onih 100 gld., katere sem Vam bil dal 8. avgusta 1887. l., ali ne?

b) Blagovolite mi dati, prosim Vas, pobotnico od Vam plačanih v troškovniku 5. julija 1887. l. kot prejemek zapisanih 935 gld. 70 kr skupno, posebno pa prosim za razknjižno po-botnico za znesek 685 gld. 45 kr., katere mi niste izročili četudi sem Vas večkrat prosil.

c) Dalje Vas prosim, blagovolite mi dati čisti račun z dne 29. junija t. l. o Vam poslanih 250 gld. in kar preostaje denarja od pokritja Vašega dolga nazaj, četudi le 7 kr. ostane. Tudi ti so moji, ker sem priložil takrat pismeno prošnjo k denarju 29. junija t. l., katerega Vam je bil otrok prinesel — za račun in preostanek.

Želeč, da moji prošnji vstrežete, ali da me zopet tožite, pa tožbe ne umaknete — priporoča se Vam spoštljivo

Janez Borštnik.

Kurja vas šte. 4 v Ljubljani.

Družba sv. Cirila in Metoda.

K **veliki skupščini** v sredo dne 24. sept. in k **zabavnemu večeru**, katerega prireja **narodna čitalnica** v torek dne 23. septembra v čitalnični dvorani na čast naši družbi, vabi tukajšnje in vnanje družbenike

odbor družbe sv. Cirila in Metoda.

Slov. pisateljsko društvo.

K **zabavnemu večeru**, katerega pri-reja **narodna čitalnica** v torek dne 23. sept. zvečer v čitalnični dvorani na čast veliki skupščini **družbe sv. Cirila in Metoda**, vabi vse društvenike

odbor pisateljskega društva.

OLJNATE BARVE

kositarских pušicah po pol in jeden kilo
priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.

DUNAJSKE RAZSTAVNE SREČKE à 1 gl. Le malo jih je še!

Zadnji mesec

Glavni dobitok **50.000** gld. vrednosti

11 srečk 10 gld.
6 srečk 5 gl. 50 kr.

Srečke po 1 gld. pri C. C. MAYER-ji v Ljubljani.